

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **P. G.**

skazanego z art. 157 § 2 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 lutego 2023 r.,

zażalenia skazanego na zarządzenie Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 15 grudnia 2022 r., sygn. akt IV WKK 79/22, w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13 lipca 2022 r., sygn. akt IV Ka 152/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 1 grudnia 2021 r., sygn. akt V K 1000/20, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 15 grudnia 2022 r., sygn. akt IV WKK 79/22, Przewodniczący IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Szczecinie odmówił przyjęcia kasacji wniesionej osobiście przez skazanego P. G.. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że wcześniejszym zarządzeniem z dnia 21 września 2022 r. wezwano wyżej wymienionego do uzupełnienia braku formalnego kasacji osobistej od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13 lipca 2022 r., sygn. akt IV Ka 152/22, poprzez sporządzenie i podpisanie jej przez obrońcę

będącego adwokatem lub radcą prawnym w terminie 7 dni od otrzymania pisma, pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji. Z kolei w dniu 10 października 2022 r. skazanemu, na jego wniosek, wyznaczono obrońcę z urzędu, który pismem z dnia 27 października 2022 r. poinformował Sąd Okręgowy w Szczecinie, że po zapoznaniu się z meritem sprawy nie stwierdził podstaw do wniesienia kasacji. Zarządzeniem z dnia 2 listopada 2022 r. (k. 25 akt WKK) wezwano P. G. do uzupełnienia braku formalnego kasacji poprzez jej sporządzenie przez adwokata lub radcę prawnego ustanowionego przez niego z wyboru w terminie 30 dni od daty doręczenia tej informacji. Pismo w tym przedmiocie doręczono skazanemu w dniu 8 listopada 2022 r. Do dnia 8 grudnia 2022 r. kasacja sporządzona i podpisana przez obrońcę będącego adwokatem lub radcą prawnym do Sądu Okręgowego nie wpłynęła. Nieuzupełnienie przez skazanego w określonym terminie braku formalnego jego osobistej kasacji spowodowało, że środek ten nie mógł otrzymać dalszego biegu, czego konsekwencją było odmówienie jej przyjęcia powołanym na wstępie zarządzeniem.

Na powyższą decyzję procesową zażalenie (pismo zatytułowane „Wniosek” z dnia 27 grudnia 2022 r. oraz jego doprecyzowanie z dnia 10 stycznia 2023 r.) złożył osobiście skazany P. G.. Uzasadniając swoje stanowisko skarżący wskazał, że nie zgadza się z wyrokami Sądów pierwszej i drugiej instancji, ponieważ jest niewinny. Postępowanie dowodowe w jego sprawie zostało przeprowadzone wadliwie, dlatego chciałaby jego uzupełnienia. Ponadto skazany zakwestionował wiarygodność dowodów oraz odrzucenie złożonych przez niego wniosków dowodowych w sprawie. Jednocześnie wskazał, że przyznany mu adwokat z urzędu – w jego ocenie – nierzetelnie wywiązał się ze swoich obowiązków stwierdzając, że nie ma podstaw do wniesienia kasacji do Sądu Najwyższego.

Konkludując skarżący wniósł o przyjęcie jego kasacji i jej przekazanie do Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne i dlatego nie mogło zostać uwzględnione.

Na wstępie należy wskazać skarżącemu, że dla oceny wniesionego przez niego środka odwoławczego nie mają żadnego znaczenia te wszystkie zawarte w zażaleniu twierdzenia, w których kwestionuje on przebieg postępowania przed

sądami obu instancji oraz podważa zasadność wydanych w jego sprawie przez te sądy wyroków. W ramach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy kontroluje bowiem wyłącznie poprawność postępowania okołokasacyjnego oraz sposób jego zakończenia, nie podlegają natomiast jego ocenie te wszystkie okoliczności, które wiążą się z postępowaniem głównym i jego merytorycznym rozstrzygnięciem.

Przechodząc natomiast do kontroli zaskarżonego zarządzenia konieczne jest zwrócenie skazanemu uwagi na jednoznaczną treść art. 526 § 2 k.p.k., Zgodnie z tym przepisem, jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Wymóg sporządzenia kasacji przez adwokata lub radcę prawnego, radcę Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej stanowi zaś wyłącznie dodatkowy warunek formalny kasacji. Oznacza to, że kasacja sporządzona osobiście przez stronę nie może być traktowana jako pochodząca od osoby nieuprawnionej, ale jako nadzwyczajny środek zaskarżenia obarczony brakiem formalnym, podlegającym usunięciu na zasadach i w trybie określonym w art. 120 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 grudnia 2020 r., sygn. akt V KZ 54/20).

Z treści art. 530 § 2 k.p.k. wynika natomiast, że w przypadku wniesienia przez stronę osobistej kasacji, prezes sądu (przewodniczący wydziału, upoważniony sędzia) winien wezwać stronę do uzupełnienia wymienionego braku (przymus adwokacko-radcowski) w terminie 7 dni, pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji. Dopiero, gdy strona nie usunie tego braku w określonym terminie, aktualizują się podstawy do wydania zarządzenia o odmowie przyjęcia tego środka zaskarżenia. Należy w tym miejscu jednocześnie wskazać, że jeżeli strona w terminie wyznaczonym na usunięcie wskazanego wyżej braku formalnego złoży wniosek o wyznaczenie obrońcy lub pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia i podpisania kasacji, to termin na uzupełnienie braku ulega zawieszeniu na czas rozpoznania wniosku o wyznaczenie przedstawiciela procesowego z urzędu. Z kolei stanowisko wyznaczonego skazanemu przez sąd obrońcy z urzędu, że nie stwierdził podstaw do wniesienia kasacji (art. 84 § 3 k.p.k.), obliuguje do wezwania skazanego do usunięcia braku formalnego kasacji poprzez jej sporządzenie i

podpisanie przez obrońcę wyznaczonego przez tego skazanego z wyboru w terminie 30 dni od daty doręczenia stosownego zarządzenia (art. 524 § 1 zdanie pierwsze k.p.k.).

Przeprowadzona na potrzeby rozpoznania niniejszego zażalenia analiza akt sprawy skazanego P. G. prowadzi do wniosku, że w jego przypadku powyższa procedura została zachowana. Skazanemu wyznaczono na jego wniosek obrońcę z urzędu, celem zbadania podstaw do wywiedzenia kasacji oraz sporządzenia i podpisania tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Następnie, w związku z przedłożeniem przez obrońcę z urzędu opinii o braku podstaw do wywiedzenia kasacji (k. 21-24 akt kasacji IV WKK 79/22), zobowiązano P. G. do wniesienia kasacji określając mu termin 30 dni do dokonania powyższej czynności procesowej i wskazując, że w tym czasie ma prawo ustanowić obrońcę z wyboru do sporządzenia kasacji lub zwrócić się z wnioskiem do Rzecznika Praw Obywatelskich bądź Prokuratora Generalnego o wniesienie kasacji nadzwyczajnej (k. 25 akt kasacji IV WKK 79/22). Z uwagi na to, że skarżący nie usunął jednak braku w wyznaczonym terminie (wezwanie doręczone w dniu 8 listopada 2022 r. co skutkowało upływem określonego mu terminu w dniu 8 grudnia 2022 r.) prawidłowo odmówiono zaskarżonym zarządzeniem z dnia 15 grudnia 2022 r. przyjęcia kasacji osobiście przez niego sporządzonej.

Wprawdzie P. G. zakwestionował w złożonym zażaleniu sposób postępowania w tej sprawie wyznaczonego mu obrońcy z urzędu, ale na zasadność swoich twierdzeń nie przedstawił jakiegokolwiek argumentacji. Co więcej, podważenie trafności stanowiska obrońcy z urzędu co do jego opinii wydanej na podstawie art. 84 § 3 k.p.k., oczywiście przy uwzględnieniu argumentacji merytorycznej, możliwe byłoby wyłącznie przy złożeniu konkretnych zastrzeżeń przed wskazanym wyżej upływem terminu 30 – dniowego, czego skazany nie uczynił (wyraził swoją, niepopartą niczym opinię dopiero w zażaleniu), nie podejmując żadnej inicjatywy w tracie biegu wskazanego wyżej terminu.

Kierując się zatem przedstawionymi względami Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

